

Rekeningresultaat 2008: overschot € 104.5 miljoen

14 mei 2009

De rekening van de gemeente Amsterdam laat over 2008 een overschot van € 104,5 miljoen zien. Belangrijke factoren daarin zijn onder meer een hogere uitkering uit het Gemeentefonds, hogere dividenden uit deelnemingen en een hogere opbrengst uit de gemeentelijke belastingen. Op een aantal andere onderdelen blijkt de economische crisis echter ook al van invloed op het rekeningresultaat. Zeer bepalende factor is het ontvangen superdividend Schiphol ter hoogte van € 109 miljoen.

Dekking meerkosten Noord/Zuidlijn (Prognose 2008)

De Prognose 2008 voor de Noord/Zuidlijn laat een tekort zien van € 320 miljoen, met een bandbreedte van ongeveer € 30 miljoen aangegeven. In de aan de gemeenteraad aangeboden voordracht bij de Prognose stelt het college van B&W voor om aan de kostenkant de ondergrens van de bandbreedte te nemen. Daarmee komt het tekort op € 290 miljoen. Bij het dekkingsvoorstel wordt daarvan uitgegaan. Tegenover de meerkosten staan zekere opbrengsten tot een bedrag van € 52 miljoen, zodat een bedrag van € 238 miljoen moet worden gedekt. In de rekening kon hiervan bijna € 126 miljoen worden opgevangen. Het resterende bedrag wordt betrokken bij de begroting voor 2010.

Kredietcrisis

Het college heeft in een vroeg stadium de mogelijke ernst van de kredietcrisis onderkend. In de kadernotitie 2008 bleek dat een aantal gerichte maatregelen, binnen de bestaande budgettaire kaders, genomen moet worden. Deze maatregelen richten zich vooral op:

- Woningbouw, woningproductie en gebiedsontwikkeling
- Vestigingsklimaat
- Ondernemerschap MKB en Innovatie
- Haven/Westpoort
- Financiële sector
- Toerisme en Hotelbeleid
- Talentontwikkeling (Arbeidsmarkt en Onderwijs)

De gevolgen van de kredietcrisis voor de Rekening 2008 zijn uiterst beperkt: de kredietcrisis heeft als gevolg dat particulieren lastiger de afkoop van hun toekomstige canons kunnen financieren. Dit betekent dat ook de meerwaarde voor de gemeente die door afkoop kan ontstaan minder wordt. Het negatieve effect op het rekeningresultaat bedroeg ongeveer € 5 miljoen.

Reserves en voorzieningen

Kijkend naar de omvang van de reserves en voorzieningen kan worden geconcludeerd dat de dalende trend zichtbaar vanaf 2004 zich ook in 2008 heeft voortgezet. Het totaal van reserves en voorzieningen daalde in dat jaar met 2,6%.

Inhoudelijke ontwikkelingen

2008 was een jaar met twee gezichten. Economisch gezien kende Amsterdam in de afgelopen jaren een opmerkelijke economische groei, dalende werkloosheidscijfers en een overall stijgende welvaart, die zich nog tot in de eerste helft van 2008 hebben doorgezet. Deze economische bloeiperiode heeft echter in hetzelfde jaar het omslagpunt bereikt. De komst van de kredietcrisis,

die in september 2008 leidde tot nationale steun aan de banken Fortis en ABN AMRO, maakt wederom duidelijk dat er weinig vanzelfsprekendheden zijn in de moderne internationale economie. De kredietcrisis gaat gepaard met een stevige conjuncturele inzinking die Nederland fors raakt. Gezien de economische structuur van de regio zal naar verwachting ook Amsterdam zwaar worden getroffen. De eerste effecten hiervan waren voor Amsterdam eind 2008 al zichtbaar in de bouwprojecten, het toerisme en een stagnatie in de uitstroom uit de bijstand.

Dit verandert het economisch perspectief van Amsterdam en maakt dat het college bijzonder alert moet zijn op de sociaaleconomische gevolgen voor de inwoners. De resultaten van de afgelopen jaren, inclusief 2008, op bijvoorbeeld wijkaanpak en vermindering van het klantenbestand van DWI, stageplaatsen en daling van het aantal jongeren met een uitkering, geven helaas geen enkele garantie voor 2009. Met de komst van de kredietcrisis zijn het juist de problemen in het sociaal domein die extra aandacht en energie van het college blijven vragen. Het college zet zich in voor de werkgelegenheid in de stad en toont zich solidair met de Amsterdammer. Voor de stedelijke ontwikkeling zijn de effecten vooral in het laatste kwartaal van 2008 zichtbaar geworden. Desondanks zijn in 2008 nog 4400 woningen in aanbouw genomen. Het is in deze tijd van het allergrootste belang om te blijven werken aan de kracht en het vertrouwen in de stad en de regio. Amsterdam zal blijvend moeten werken aan een aantrekkelijk (inter)nationaal klimaat om de welvaart van haar inwoners nu en in de toekomst veilig te stellen. De Amsterdamse metropool in wording kent dan ook vele uitdagingen die het college wil helpen beantwoorden door beslissend bij te dragen aan een gezonde en duurzame economische ontwikkeling.

De zes thema's die in het programakkoord zijn benoemd hebben in 2008 centraal gestaan in de uitvoering:

Armoedebestrijding

In 2008 zijn de armoedemiddelen volledig benut. Daarmee wordt de trend van 2007, toen voor het eerst in jaren de middelen volledig werden benut, voortgezet. Belangrijk is dat mensen die een beroep doen op schuldhulpverlening niet met een wachtlijst worden geconfronteerd. Dit is helaas niet volledig gelukt. In vier stadsdelen is in de loop van 2008 een wachtlijst van beperkte omvang ontstaan. Eind 2008 was de tendens dat deze wachtlijsten weer afnemen na de inzet van (extra) capaciteit.

Kinderen Eerst

Er is intensief ingezet op verbeterplannen die zichtbaar effect resulteren op het onderwijs in de klas. In het programma Jong Amsterdam/Kinderen Eerst is de slag gemaakt naar de breedte van het primair onderwijs met concrete afspraken op locatieniveau tussen stadsdelen en schoolbesturen. Deze afspraken zullen in 2009 definitief gemaakt worden. Vanuit de kwaliteitsaanpak zal dit ondersteund worden met een programma dat scholen desgewenst ondersteuning kan bieden.

Ook de aanpak van het voortijdig schoolverlaten is in 2008 succesvol geweest. Het aantal vroegtijdige schoolverlaters is gedaald met 14% ten opzichte van het schooljaar 2006/2007. Het geregistreerde schoolverzuim is toegenomen. Dit komt door een verbeterde controle op verzuim, waardoor het aantal meldingen steeg.

De zorg voor de jeugd moet vroeg beginnen. Vorig jaar is de visie 'Opvoeden en opgroeien' vastgesteld die het kader vormt voor het jeugdbeleid. Centrale stad en stadsdelen zetten in op realisatie van de Ouder-en-Kindcentra volgens een gemeenschappelijk afgesproken basisopzet. Eind 2008 hadden alle stadsdelen een vorm van samenwerking ingericht tussen de vaste Ouder-en-Kindcentrum (OKC)-partners voor nul- tot vier jarigen (verloskundigen, kraamzorg, jeugdgezondheidszorg en opvoedondersteuning). Daarmee zijn we er echter nog niet. Het doel is dat in 2010 in alle stadsdelen een OKC tot 12 jaar operationeel is volgens de gezamenlijke nieuwe

werkwijze.

Veiligheid

Veiligheid is een basisrecht en staat hoog op de agenda van het college. Daarbij wordt steeds meer gewerkt in regionaal verband. Veiligheid en criminaliteit houden immers niet bij onze stadsgrens op. Het ontstaan van de Veiligheidsregio en de instelling van het Veiligheidsbureau bij de gemeente Amsterdam is daar een duidelijk voorbeeld van.

De resultaten op de indicatoren laten zien dat zowel de preventieve als de repressieve instrumenten haar vruchten afwerpen. Toch blijven burgers, bezoekers en bedrijven criminaliteit en overlast ervaren. Zorgelijk is dat crimineel en overlastgevend gedrag zich op steeds jeugdiger leeftijd manifesteert. Daarom blijft het college onverminderd inzetten op de aanpak van criminaliteit onder de jeugd, op de aanpak van veelplegers, op het verminderen van overlast en op het veiliger maken van gebieden.

Luchtkwaliteit

De verbetering van luchtkwaliteit is voor het college een belangrijke prioriteit. De zorg wereldwijd om de ontwikkelingen met betrekking tot het klimaat krijgt ook op Europees en nationaal niveau haar uitwerking in diverse wettelijke regelingen en beleidsvoornemens en plannen. Dit college wil daarbij aansluiten en mogelijk daarin ook een voortrekkersrol vervullen. De ambitie Amsterdam Topstad is dan ook vertaald in het Milieubeleidsplan 2007-2010 en het motto Amsterdam duurzaam aan de top.

In 2008 is het klimaatprogramma Nieuw Amsterdams Klimaat vastgesteld en is met de uitvoering ervan begonnen, in samenhang met het Actieplan Luchtkwaliteit. Vooruitlopend op landelijke regelingen gaat het college versneld aan de slag met klimaatneutraal bouwen.

Topstad

Met het programma 'Amsterdam Topstad' wil het college als vestigingslocatie in de top 5 van Europese steden komen en daar ook blijven. Dit bevordert het investeringsklimaat en zorgt voor de nodige werkgelegenheid in de Amsterdamse Metropool. Uit de meting blijkt dat ook in 2008 de top 5 doelstelling is gehaald.

Sociale cohesie

In de zomer van 2008 is een campagne gevoerd met als doel de meldingsbereidheid te verhogen. Dit heeft geleid tot een verdubbeling van het aantal meldingen in de zomermaanden.